

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev
reprezențați de avocatul Viorel Sîrghi

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băniei Comerciale
„Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva
Alexandrei Hanțațuc, Raisei Rusu, lui Oleg Afanasiev, Anisim Latîșev și
Societății Comerciale „Agroimpuls” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la
încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și transmiterea silită în posesia Băniei
Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a bunului
imobil ipotecat pentru vânzarea acestuia în condițiile legii cu scopul stingerii
datoriei aferente contractelor de credit

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, prin
care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandra Hanțațuc și
Oleg Afanasiev și acordat apelanților termen pentru depunerea apelului motivat

constată:

La 30 noiembrie 2015, BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Alexandrei Hanțațuc, Raisei Rusu
lui Oleg Afanasiev, Anisim Latîșev și SC „Agroimpuls” SRL cu privire la
încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și transmiterea silită în posesia
BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare a bunului imobil ipotecat pentru
vânzarea acestuia în condițiile legii cu scopul stingerii datoriei aferente
contractelor de credit.

Astfel, potrivit contractului de credit nr. 280/2012 din 10 august 2012,
SC „Agroimpuls” SRL a primit de la BC „Banca Socială” SA un împrumut în
sumă de 194 000 euro cu termen final de achitare la 26 iulie 2017, contractului de
credit nr. 51/2014 din 21 martie 2014 - în sumă de 8400000,00 lei cu termen de
achitare la 21 septembrie 2015, contractului de credit nr. 87/2014 din 23 aprilie
2014 - în sumă de 3600000,00 lei, cu termen final de achitare 23 octombrie 2015 și

contractului de credit nr. 105/2014 din 12 mai 2014 în sumă de 118000,00 euro cu termen final de achitare 12 mai 2019.

Explică că rambursarea creditelor a fost asigurată prin fidejusiune cu Alexandrei Hanțațuc prin contractele de fidejusiune f/n din 21 martie 2014, f/n din 12 mai 2014 și f/n din 23 aprilie 2014, a asigurat rambursarea creditelor la contractele nr. 51/2014 din 21 martie 2014, nr. 105/2014 din 12 mai 2014 și nr. 87/2014 din 23 aprilie 2014, cu Oleg Afanasiev conform contractelor de fidejusiune f/n din 08 aprilie 2013, f/n din 21 martie 2014, f/n din 23 aprilie 2014 și f/n din 12 mai 2014, a asigurat rambursarea contractelor de credit nr. 280/2012 din 10 august 2012, nr. 51/2014 din 21 martie 2014, nr. 105/2014 din 12 mai 2014 și nr. 87/2014 din 23 aprilie 2014, cu Anisim Latîșev prin contractele de fidejusiune f/n din 08 aprilie 2013 f/n din 21 martie 2014, f/n din 12 mai 2014 și f/n din 23 aprilie 2014 ce a asigurat rambursarea creditelor contractelor nr. 51/2014 din 21 martie 2014, nr. 105/2014 din 12 mai 2014 și nr. 87/2014 din 23 aprilie 2014 și cu Raisa Rusu conform contractelor de fidejusiune f/n din 08 aprilie 2013, f/n din 21 martie 2014, f/n din 12 mai 2014 și f/n din 23 aprilie 2014 a asigurat rambursarea creditelor nr. 51/2014 din 21 martie 2014, nr. 105/2014 din 12 mai 2014 și nr. 87/2014 din 23 aprilie 2014.

Sușține că fidejursorii s-au obligat față de creditor să execute obligația debitorului SRL „Agroimpuls” conform contractelor menționate, garantând executarea obligațiilor prin ipotecarea imobilului încăpere locativă amplasată în mun. Chișinău str. Butucului nr. 16, cu suprafața de 35,3 m² cu numărul cadastral 0100110.119.01.048, conform contractului de ipotecă nr. 590 din 21 iulie 2011, autentificat la biroul notarului public Galina Maslova la 21 iulie 2011 cu nr. 1572 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 21 iulie 2011 cu nr. 0100/11/73760 ce aparține cu drept de proprietate debitorului ipotecar Alexandra Hanțațuc, cu acordurile adiționale nr. 183 din 20 mai 2014, autentificat la biroul notarului public Galina Maslova, la 20 mai 2014 cu nr.539 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 23 Oficiul Cadastral Teritorial 2014 cu nr. 0100/ 14/73777, nr.164 din 24 aprilie 2014 autentificat la biroul notarului public Galina Maslova la 20 aprilie 2014 cu nr. 421 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 29 aprilie 2014 cu nr. 0100/ 14/61270, nr. 98 din 25 martie 2014 autentificat la biroul notarului public Galina Maslova la 25 martie 2014 cu nr. 316 și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 26 martie 2014 cu nr. 0100/ 14/45492.

Menționează că valoarea de gaj a bunului ipotecat, stabilită de comun acord de către părți constituie suma de 400000,00 lei.

Relevă că în legătură cu nerespectarea prevederilor contractuale de către SRL „Agroimpuls” la 23 iulie 2015, pârâților le-a fost expediată notificarea nr. 2530-558/578 prin care s-a solicitat achitarea datoriei acumulate aferente contractelor de credit în termen de 15 zile calendaristice.

Iar, la 14 iulie 2015 a fost expediată notificarea nr. 2530-511/282 privind exercitarea dreptului de gaj asupra bunului ipotecat băncii pentru a fi comercializat în condițiile legii, cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit.

Indică că la 26 octombrie 2015, BC „Banca Socială” SA a înregistrat în Registrul bunurilor imobile preavizul cu nr. 2530-705/126 în privința bunului ipotecat privind transmiterea benevolă sau silită în posesiunea Băncii, pentru comercializarea ulterioară în condițiile legii, cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit însă toate aceste acțiuni au rămas fără răspuns și fără executare.

Evidențiază că la 26 noiembrie 2015, datoria totală a SRL „Agroimpuls” față de BC „Banca Socială” SA, constituia suma de 306965,00 euro și 13711203,54 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 30, 31, 33, 36 din Legea cu privire la ipotecă, art. 61, 69, 71 din Legea cu privire la gaj, art. 488-490, 512, 572, 1146, 1156 Cod civil, art. 32, 40, 42, 166-167 CPC, art. 4 pct. 16 din Legea cu privire la taxa de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea forțată și solidară din contul Alexandrei Hanțațuc, Raisei Rusu, lui Oleg Afanasiev, Anisim Latîșev și SC „Agroimpuls” SRL a datoriei aferente contractelor de credit în sumă de 306965,00 euro și 13711203,54 lei, transmiterea silită în posesia BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Butucului, 16, cu suprafața totală de 35,3 m² cu numărul cadastral 0100110.119.01.048, ce aparține cu drept de proprietate debitorului ipotekar Alexandra Hanțațuc, pentru vânzarea acestuia cu scopul stingerii parțiale a datoriei aferente contractelor de credit, evacuarea persoanelor și obiectelor din bunul imobil ipotecat, precum și încasarea în mod solidar din contul pârâților în folosul statului a taxei de stat în mărime 25000 lei.

La 23 decembrie 2015, BC „Banca Socială” SA a depus cerere de concretizare prin care a concretizat că în privința sa a fost intentat procesul de lichidare silită.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost admisă acțiunea, a fost încasat în mod solidar din contul pârâților Alexandra Hanțațuc, Oleg Afanasiev, Anisim Latîșev, Raisa Rusu și SC „Agroimpuls” SRL în beneficiul BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare datoria în sumă de 306965,00 euro, convertiți în lei conform cursului BNM la data executării hotărârii și suma de 13711203,54 lei, a fost dispusă transmiterea silită în posesia BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, a bunului imobil ipotecat încăpere locativă, cu suprafața totală de 35,3 m² cu numărul cadastral 0100110.119.01.048, amplasată în mun. Chișinău, str. Butucului, 16 ap. 48, care aparține cu drept de proprietate Alexandrei Hanțațuc, pentru vânzarea acesteia în condițiile legii, cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit acordate SRL „Agroimpuls”.

La 27 aprilie 2016, Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev, reprezentați de avocatul Viorel Sîrghi au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, scutirea parțială de la plata taxei de stat până la suma de 1000 lei fiecare, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea.

La 13 mai 2016 Anisim Latîșev a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, scutirea integrală de la plata taxei de

stat, casarea hotărârii contestate și emisă o nouă hotărâre prin care să fie respinsă integral acțiunea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, nu s-a dat curs cererii de apel a lui Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiei, acordându-le apelanților termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat.

La 12 septembrie 2016 Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasie, reprezentați de avocatul Viorel Sîrghi au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, scutirea parțială de la plata taxei de stat până la suma de 1000 lei fiecare, casarea hotărârii contestate și emisă o nouă hotărâre de respingere integral acțiunea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, a fost admisă parțial cererile apelanților Alexandra Hanțațuc, Oleg Afanasiev și Anisim Latîșev.

Apelanții Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev au fost scutiți parțial de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev, ultimii fiind obligați să achite taxa de stat, pentru examinarea apelului, în mărime de 10000 lei până la 23 septembrie 2016.

A fost scutit parțial de la plata taxei de stat apelantul Anisim Latîșev, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Anisim Latîșev împotriva hotărârii Judecătorei Botanica din 14 aprilie 2016 și acordat ultimului termen pentru înlăturarea neajunsurilor prin depunerea cererii de apel motivată și confirmarea achitării taxei de stat în sumă de 5000 lei până la 23 septembrie 2016.

La 26 septembrie 2016, Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev reprezentați de către avocatul Viorel Sîrghi au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2016.

În susținerea cererii de recurs au invocat că concluzia instanței de apel este una greșită și neîntemeiată.

Consideră că cererea de scutirea de plate a taxei de stat urma a fi admisă în sensul declarat.

Invocă că reținerea instanței de apel precum că dâșii au angajat un avocat nicidecum nu poate servi ca temei pentru a considera că starea lor materială permite de a achita taxa de stat în mărime de 10000 lei, iar instanța de apel nu a cunoscut condițiile de achitare de către ei a asistenței juridice.

Menționează că la materialele cauzei au fost anexate certificatele privind mărimea salariilor lor, astfel consideră că suma în mărime de 10000 lei pusă în obligația lor de instanța de apel, este o sumă prea mare.

Indică că impunerea la achitarea unei sume a taxei de stat atât de mari, reprezintă o limitare ilegală a dreptului de acces la o instanță, care la rândul său reprezintă o violare a art. 6 § 1 al CEDO.

Astfel, concluzionează ca încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, este una neîntemeiată și urmează a fi anulată, iar cererea apelanților de scutire de plata taxei de stat până la suma de 1000 lei pentru fiecare urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La caz, se constată că recurenții s-au conformat acestor prevederi legale și au depus recursul împotriva încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, au fost admise parțial cererile apelanților Alexandra Hanțațuc, Oleg Afanasiev și Anisim Latîșev, ultimii fiind scutiți parțial de la plata taxei de stat pentru examinarea apelurilor depuse împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14 aprilie 2016, Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev fiind obligați să achite până la 23 septembrie 2016 taxa de stat în mărime de 10 000 lei, iar Anisim Latîșev în sumă de 5000 lei.

Este de menționat că încheierea dată a fost contestată cu recurs doar de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev și numai în partea prin care dâșii au fost obligați de a achita taxa de stat pentru depunerea apelului în mărime de 10 000 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, la caz, se constată că instanța de apel temeinic și legal a admis parțial cererea apelanților Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului cu obligarea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10000 lei, din suma de 18750 lei, ce urma a fi achitată la depunerea cererii de apel.

Astfel, se va reține ca întemeiată constatarea instanței de apel precum că Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev, deși în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat până la suma de 1000 lei, au invocat starea grea materială, probe pertinente ce ar confirma aceste susțineri nu au prezentat.

Or, doar referirea recurenților la mărimea salariilor, care nu ar permite achitarea taxei de stat în sumă mai mare de 1000 lei, nu atestă situația materială reală a acestora, ca urmare și imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului în mărimea stabilită de instanța de apel.

În acest context, instanța de recurs conchide că soluția adoptată de instanța de apel cu privire la admiterea parțială a cererii lui Alexandra Hanțațuc și Oleg

Afanasiev privind scutirea de la plata taxei de stat, stabilirea sumei taxei de stat pentru examinarea apelului în mărime de 10000 lei este una întemeiată, mai mult că suma dată a fost pusă pe seama ambilor apelanți.

Mai cu seamă se va menționa că această soluție a instanței de apel este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, ori acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka c. Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Ca consecință, nu pot fi reținute nici criticile recurenților precum că prin încheierea contestată li se încalcă dreptul lor la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Distinct de cele relatate, fiind cert că încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 în partea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev și de a menține încheierea instanței de apel în partea prin care a fost admisă parțial cererea Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen pentru achitarea taxei de stat.

Având în vedere că în rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 nu a fost contestată cu recurs, instanța de recurs consideră inoportun de a se expune cu privire la legalitatea acesteia în partea necontestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băniei Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva Alexandrei Hanțațuc, Oleg Afanasiev, Anisim Latîșev, Raisa Rusu, Societatea Comercială „Agroimpuls” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată și transmiterea silită în posesia Băniei Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a bunului imobil ipotecat pentru vânzarea acestuia în condițiile legii cu scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit, în partea prin care s-a admis parțial cererea Alexandrei Hanțațuc și a lui Oleg Afanasiev cu privire la scutirea parțială de la

plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev și s-a comunicat apelanților Alexandra Hanțațuc și Oleg Afanasiev despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10000 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu